mgr Monika Rochowiak

nauczyciel religii ZSO 35 i SP 30

Scenariusz katechezy dla kl starszych SP i Gimnazjum

Temat: Na drogach Wielkiego Postu.

1. Cele katechetyczne:

- utrwalenie wiadomości związanych z Wielkim Postem

- zapoznanie z najważniejszymi dobrymi uczynkami: postem, modlitwą, jałmużną

- kształtowanie postawy modlitwy, miłosierdzia i pokuty

2. Słowa klucze:

Wielki Post, pokuta, post, modlitwa, jałmużna

3. Uwagi metodyczne:

a. pomoce dydaktyczne:

plansza do gry, pionki, kostki do gry, "karty wiedzy", "karty MMS", żetony: "POST", "MODLITWA", "JAŁMUŻNA"(po 10 szt.), żetony "INRI"(ok.30), film *Wielki Post*

b. metody:

pogadanka, gra dydaktyczna, piosenka, praca z filmem dydaktycznym *Wielki Post* (metody audiowizualne)

c. literatura i środki audiowizualne:

- wykorzystane:
Pismo Święte

piosenka *Ciągle zaczynam od nowa*:

https://www.youtube.com/watch?v=nZFmZRM5wb8

Cathpedia - Wielki Post:

https://www.youtube.com/watch?v=K7aCTrY6cuI

MEMY:

http://dayenu.pl/category/gry-i-zabawy/

artykuły:

Wielki Post

http://brewiarz.pl/czytelnia/rok.php3#wp

ks. Aleksander Radecki, *Modlitwa, post, jałmużna*

http://niedziela.pl/artykul/81496/nd/Modlitwa-post-jalmuzna

IV Niedziela Wielkiego Postu – niedziela „Laetare

https://www.liturgia.pl/IV-Niedziela-Wielkiego-Postu-niedziela-Laetare/

strony internetowe aktualne na dzień 20.02.2018r.

droga krzyżowa wykorzystana w grze znajduje się w parafii św. Stanisława Biskupa i Męczennika na Dąbiu w Krakowie

4. Plan katechezy:

A. Wstęp - czas ok 8 min

Modlitwa *Ojcze nasz* lub *Akt żalu*

Piosenka *Ciągle zaczynam od nowa*

Pogadanka

Film pt. *Wielki Post*

B. Rozwinięcie - czas ok. 30 min

Gra dydaktyczna *Na drogach Wielkiego Postu*

C. Zakończenie - czas ok. 7 min

Podsumowanie

Zadanie domowe

5. Przebieg katechezy:

Katechezę rozpoczynamy modlitwą *Ojcze nasz, Aktem żalu* lub *Któryś za nas cierpiał rany*. Po niej wyjaśnia się uczniom cel obecnej lekcji, którym jest uświadomienie uczniom potrzeby ciągłego nawracania i przemiany życia oraz powtórzenie i utrwalenie zdobytych dotychczas wiadomości na temat Wielkiego Postu.

W tym miejscu proponuje się piosenkę *Ciągle zaczynam od nowa*. Należy krótko omówić tekst piosenki zwracając uwagę na to, że jesteśmy grzesznikami, że ciągle upadamy, ale Pan Bóg w swojej miłości daje nam kolejne szanse. Bóg chce byśmy powstawali po upadku. On tak bardzo nas ukochał, że umarł za każdego za nas na krzyżu. Nasza praca nad sobą, ciągłe nawracanie jest wyrazem miłości do Jezusa.

Następnie prowadzący odtwarza fragment filmu *Wielki Post* . Treść filmu zostanie wykorzystana w grze dydaktycznej.

B. Rozwinięcie

Głównym elementem katechezy jest gra dydaktyczna *Na drogach Wielkiego Postu*. Prowadzący tłumaczy cel i zasady gry:

- Na środku sali znajduje się plansza.
- Należy uczniów podzielić na grupy 3-4 osobowe.
- Każda grupa otrzymuje pionek, którym będzie się poruszała po planszy.
- Przed rozpoczęciem gry każda grupa otrzymuje 1 żeton z napisem INRI.
- Grę rozpoczyna się od pól z napisem: POST, MODLITWA, JAŁMUŻNA. Każda grupa wybiera sobie dowolne pole, wszystkie grupy także mogą wyruszyć z tego samego pola.
- Następnie porusza się po planszy zgodnie z liczbą wyrzuconych oczek.
- Kierunek gry obieramy dowolnie, jednak nie można zmieniać kierunku w trakcie jednej kolejki (tzn. kiedy wyrzucimy 5 nie można zrobić np. dwóch ruchów do przodu i trzech do tyłu w ramach jednego rzutu kostką).
- Celem gry jest zebranie wszystkich stacji drogi krzyżowej i dotarcie do mety. Jeśli gramy na czas np. 30min. i żadna grupa nie zbierze wszystkich stacji drogi krzyżowej lub nie dojdzie do mety, wtedy wygrywa grupa, która zdobędzie ich najwięcej i będzie najbliżej celu.
- Kiedy gracz zbierze wszystkie stacje może wyruszyć do mety, jednak porusza się po planszy jedynie zgodnie z ruchem wskazówek zegara.
- Pola na planszach są w kilku rodzajach:

  zwykłe - puste

  z napisem PUSTYNIA - oznaczają głód chleba, głód Słowa Bożego. Gracz, który stanie na tym polu ciągnie kartę MMS ("Moc Mądrego Słowa") z pola z napisem "OAZA". Na karcie znajdują się sigla, które należy odnaleźć w Piśmie Świętym. Za rozwiązanie zadania gracz otrzymuje 2 żetony z napisem INRI. Jeśli posiada żeton z napisem "modlitwa", to otrzymuje dodatkowy żeton.

  z napisem GRZECH - gracz traci kolejkę, chyba, że posiada żeton z napisem "JAŁMUŻNA". Jałmużna gładzi grzech, jak mówi Pismo Święte.

  z napisem POKUSA - gracz traci 2 żetony "INRI", chyba, że posiada żeton z napisem "POST"

  ze znakiem "?" - ciągniesz "kartę WIEDZY". Wyciągasz zawsze tylko jedną kartę. Jeśli udzielisz poprawnej odpowiedzi na pytanie otrzymujesz:

  - za zwykłe karty (bez gwiazdki) wielokrotnego wyboru jeden żeton INRI

  - za zwykłe karty z pytaniem otwartym 2 żetony INRI

  - za karty z czarną gwiazdką 3 żetony INRI

z napisem Mem - gracz ciągnie kartę z memem, pokazuje innym uczestnikom i wszyscy wspólne zastanawiają się nad sensem obrazu

z rysunkami drogi krzyżowej - jeśli gracz stanie na tym polu zabiera żeton z numerem stacji drogi krzyżowej. Gracz, który posiada wszystkie żetony (14 różnych) udaje się do mety, zgodnie z ruchem wg wskazówek zegara

- żeton POST, MODLITWA, JAŁMUŻNA otrzymujemy po przejściu lub stanięciu na polu z odpowiadającym mu napisem. Można go wykorzystać tylko raz, a następnie wraca do "banku" czyli na odpowiednie dla niego pole z napisem.
- 4 żetony z napisem INRI można wymienić na dowolny żeton DROGI KRZYŻOWEJ

C. Zakończenie

Po skończonej grze katecheta prowadzi pogadankę na temat gry. Głównym elementem jest omówienie treści znajdujących się na kartach WIEDZY, żetonach nawiązujących do Wielkiego Postu oraz najważniejszych dobrych uczynków. W tym celu uczniowie pokazują zdobyte karty i czytają ich treść. Następnie układamy karty na dywanie lub przypinamy je do tablicy. Katecheta wyjaśnia także, że do nawrócenia potrzebne jest spełnianie wszystkich najważniejszych dobrych uczynków. To trzy rzeczywistości, które muszą stanowić jedno, dając sobie wzajemnie życie. „To, o co kołata modlitwa, zjednywa post, a osiąga miłosierdzie - pisał św. Piotr Chryzolog. - Niech ich nikt nie rozłącza, gdyż nie znają podziału. Jeśli ktoś ma tylko jedno z nich lub nie posiada wszystkich razem, ten nic nie ma. Kto się więc modli, niech pości, a kto pości, niech spełnia uczynki miłosierdzia”. Należy zwrócić uwagę uczniów na fakt, że Jezus ukochał szczególnie grzeszników i chce ich nawrócenia. Największym skarbem jaki mamy jest możliwość osiągnięcia nieba.

Zadanie domowe: Spełnij przynajmniej po jednym najważniejszym dobrym uczynku w tym tygodniu.

6. Materiały pomocnicze

A. Piosenka *Ciągle zaczynam od nowa*

Ciągle zaczynam od nowa,
Choć czasem w drodze upadam,
Wciąż jednak słyszę te słowa:
"Kochać to znaczy powstawać".
Chciałem Ci w chwilach uniesień
Życie poświęcić bez reszty,
Spójrz, moje ręce są puste,
Stoję ubogi, ja, grzesznik.
Przyjm jednak małość mą, Panie,
Weź serce me, jakie jest.

2. Jestem jak dziecko bezradny,
Póki mnie ktoś nie podniesie.
Znów wraca uśmiech na twarzy,
Gdy mnie Twa miłość rozgrzeszy.

Wiem, że wystarczy Ci Panie,
Dobra, choć słaba ma wola.
Z Tobą mój duch nie ustanie,
Z Tobą wszystkiemu podołam.
Szukam codziennie Twej twarzy,
Wracam w tę noc pod Twój dach.

3. Teraz już wiem, jak Cię kochać,
Przyjm moje "teraz", o Panie,
Dziś rozpoczynam od nowa,
Bo kochać to znaczy powstawać.
Kochać to znaczy powstawać.

B. Gra dydaktyczna:

PLANSZA

KARTY WIEDZY

1. Ile dni trwa Wielki Post (1 p.):

a. 50

b.40

c. 100

2. Jakiego koloru ornatu używa kapłan w 4. niedzielę Wielkiego Postu?* (3p.)

3. Jak nazywa się 4 niedziela Wielkiego Postu?* (3p.)

4. Jakie są najważniejsze dobre uczynki? (2p.)

5. Kiedy rozpoczyna się Wielki Post? (2p.)

6. Z czego zrobiony jest popiół, którym posypuje się głowy w Środę Popielcową?* (3p.)

7. Jakie słowa wypowiada kapłan podczas posypywania głowy i dlaczego? (2p.)

8. Wymień nabożeństwa wielkopostne (2p.)

9. Jak nazywa się ostatnia niedziela Wielkiego Postu? (2p.)

10. Kiedy kończy się Wielki Post? (1p.)

a. w Wielką Sobotę

b. w niedzielę Palmową

c. w Wielki Czwartek Mszą Św. Wieczerzy Pańskiej

11. Które nabożeństwo wielkopostne odprawia się w niedzielę? (2p.)

13. Z ilu części składa się nabożeństwo Gorzkich Żali?(1p.)

a. 1

b.2

c. 3

14. Ile stacji ma Droga krzyżowa? (2p.)

15. Od jakiej daty zależy data środy popielcowej?* (3p.)

16. Co oznacza greckie słowo METANOIA*? (3p.)

a. w NT oznacza radykalną zmianę sposobu myślenia i działania

b. 3 dni poprzedzające Święta Paschalne

c. zawierzenie Bogu

17. Co to jest post?

18. Co to jest jałmużna?

19. Podaj definicję modlitwy?

20. Jaki symbol religijny najbardziej kojarzy się z Wielkim Postem?

MEMY

Pan Bóg nie stworzył cię śmieciem tylko człowiekiem, dlatego nie rób z siebie śmiecia (przysłowie indiańskie)

Czy trzeba 6 ludzi, by z powrotem przyprowadzić cię do Kościoła?

KARTY MMS

cytaty biblijne wykorzystane do kart MMS:

„jałmużna uwalnia od śmierci i oczyszcza z każdego grzechu.
Ci, którzy dają jałmużnę, nasyceni będą życiem” (Tb 12,8-9)

Jl 2, 12-13: "Nawróćcie się do Mnie całym swym sercem,
przez post i płacz, i lament". Rozdzierajcie jednak serca wasze, a nie szaty!
Nawróćcie się do Pana Boga waszego! On bowiem jest łaskawy, miłosierny,
nieskory do gniewu i wielki w łaskawości, a lituje się na widok niedoli."
Ps 51:
"Zmiłuj się nade mną, Boże, w łaskawości swojej,
w ogromie swej litości zgładź moją nieprawość.
Obmyj mnie zupełnie z mojej winy
i oczyść mnie z grzechu mojego.

Uznaję bowiem nieprawość swoją,
a grzech mój jest zawsze przede mną.
Przeciwko Tobie zgrzeszyłem
i uczyniłem, co złe jest przed Tobą.
Stwórz, o Boże, we mnie serce czyste
i odnów we mnie moc ducha.
Nie odrzucaj mnie od swego oblicza
i nie odbieraj mi świętego ducha swego.
Przywróć mi radość z Twojego zbawienia
i wzmocnij mnie duchem ofiarnym.
Panie, otwórz wargi moje,
a usta moje będą głosić Twoją chwałę".

2Kor 5,20-6,3: "W imieniu Chrystusa spełniamy posłannictwo jakby Boga samego, który przez nas udziela napomnień. W imię Chrystusa prosimy: pojednajcie się z Bogiem. On to dla nas grzechem uczynił Tego, który nie znał grzechu, abyśmy się stali w Nim sprawiedliwością Bożą. Współpracując zaś z Nim napominamy was, abyście nie przyjmowali na próżno łaski Bożej. Mówi bowiem Pismo: «W czasie pomyślnym wysłuchałem ciebie, w dniu zbawienia przyszedłem ci z pomocą». Oto teraz czas upragniony, oto teraz dzień zbawienia".
Mt 6,1-6.16-18: "Jezus powiedział do swoich uczniów: „Strzeżcie się, żebyście uczynków pobożnych nie wykonywali przed ludźmi po to, aby was widzieli; inaczej nie będziecie mieli nagrody u Ojca waszego, który jest w niebie.
Kiedy więc dajesz jałmużnę, nie trąb przed sobą, jak obłudnicy czynią w synagogach i na ulicach, aby ich ludzie chwalili. Zaprawdę powiadam wam: ci otrzymali już swoją nagrodę. Kiedy zaś ty dajesz jałmużnę, niech nie wie lewa twoja ręka, co czyni prawa, aby twoja jałmużna pozostała w ukryciu. A Ojciec twój, który widzi w ukryciu, odda tobie.
Gdy się modlicie, nie bądźcie jak obłudnicy. Oni lubią w synagogach i na rogach ulic wystawać i modlić się, żeby się ludziom pokazać. Zaprawdę powiadam wam: otrzymali już swoją nagrodę. Ty zaś gdy chcesz się modlić, wejdź do swej izdebki, zamknij drzwi i módl się do Ojca twego, który jest w ukryciu. A Ojciec twój, który widzi w ukryciu, odda tobie.
Kiedy pościcie, nie bądźcie posępni jak obłudnicy. Przybierają oni wygląd ponury, aby pokazać ludziom, że poszczą. Zaprawdę powiadam wam: już odebrali swoją nagrodę. Ty zaś gdy pościsz namaść sobie głowę i umyj twarz, aby nie ludziom pokazać, że pościsz, ale Ojcu twemu, który jest w ukryciu. A Ojciec twój, który widzi w ukryciu, odda tobie".

Jk 1,12-18 ***12*** *Błogosławiony mąż, który wytrwa w pokusie, gdy bowiem zostanie poddany próbie, otrzyma wieniec życia[6], obiecany przez Pana tym, którzy Go miłują.* ***13*** *Kto doznaje pokusy, niech nie mówi, że Bóg go kusi. Bóg bowiem ani nie podlega pokusie ku złemu, ani też nikogo nie kusi.* ***14*** *To własna pożądliwość wystawia każdego na pokusę i nęci.* ***15*** *Następnie pożądliwość, gdy pocznie, rodzi grzech, a skoro grzech dojrzeje, przynosi śmierć.* ***16*** *Nie dajcie się zwodzić, bracia moi umiłowani!*
17 *Każde dobro, jakie otrzymujemy, i wszelki dar doskonały zstępują z góry, od Ojca świateł[7], u którego nie ma przemiany ani cienia zmienności[7].* ***18*** *Ze swej woli zrodził nas przez słowo prawdy, byśmy byli jakby pierwocinami Jego stworzeń[8].*

Mt 3,1-2

1 *W owym czasie wystąpił Jan Chrzciciel i głosił na Pustyni Judzkiej te słowa:* ***2*** *«Nawróćcie się, bo bliskie jest królestwo niebieskie».*

Mt 26,41

41 *Czuwajcie i módlcie się, abyście nie ulegli pokusie; duch wprawdzie ochoczy, ale ciało słabe».*

Mk 2,16-17

16 *Niektórzy uczeni w Piśmie, spośród faryzeuszów, widząc, że je z grzesznikami i celnikami, mówili do Jego uczniów: «Czemu On je i pije z celnikami i grzesznikami?»* ***17*** *Jezus usłyszał to i rzekł do nich: «Nie potrzebują lekarza zdrowi, lecz ci, którzy się źle mają. Nie przyszedłem powołać sprawiedliwych, ale grzeszników».*

Jr 17,7

7 *Błogosławiony mąż, który pokłada ufność w Panu,*
i Pan jest jego nadzieją.

ŻETONY

C. ZAKOŃCZENIE

http://niedziela.pl/artykul/81496/nd/Modlitwa-post-jalmuzna

ks. Aleksander Radecki, *Modlitwa, post, jałmużna*

Modlitwa zadecyduje kiedyś o moim zbawieniu

O modlitwie napisano już i pisze się wciąż tak wiele i w tak profesjonalny sposób, że może powstać pytanie: co jeszcze nowego w tej dziedzinie da się dopowiedzieć, czym zainteresować? Licząc się z realnością takich zarzutów, proponuję w tym momencie Czytelnikowi... podpisanie poniższego tekstu:
„Oświadczam, że: modlitwa jest dla mnie czymś niezbędnym, najważniejszym w życiu codziennym; modlę się właściwie nieustannie i każda okoliczność życia mnie do tego zachęca; nie mam żadnych trudności w modlitwie, ani zewnętrznych, ani wewnętrznych, a to życie modlitwy jest we mnie coraz bogatsze i piękniejsze; moja modlitwa jest na pewno dobra, gdyż widzę, że z biegiem lat zmienia ona moje życie na lepsze".
Chyba zadrżałaby nam ręka, by takie stwierdzenia własnoręcznie potwierdzić? A skoro tak, to może jednak warto wyjąć Katechizm Kościoła Katolickiego i codziennie, w najdogodniejszej porze, wczytywać się spokojnie i powoli w punkty IV rozdziału tej niebieskiej księgi. Dla wielu z nas ten tekst będzie pełen niespodzianek - zapewniam!
Od strony praktycznej dodam zatem następujące uwagi:
„Ucz się modlić przez modlitwę!".
Skuteczność modlitwy zależy od wiary, a nie od wielości wypowiadanych słów.
Modlitwa to coś o wiele więcej niż pacierz, choć tej formy, opartej na pewnych „kanonach", nie wolno niszczyć i nie warto zarzucić w swym życiu.
Jakkolwiek muszą istnieć swoiste „bieguny" modlitwy (poranna, wieczorna) oraz jej „źródło i szczyt", czyli Eucharystia, to trzeba dążyć do modlitwy nieustannej, co jest możliwe naprawdę zawsze i wszędzie.
Modlitwa podlegać musi prawom wewnętrznego rozwoju; stąd konieczność jej rozszerzania, pogłębiania i umacniania także dzięki modlitwie wspólnej. W Wielkim Poście takich okazji nie brakuje i warto z nich korzystać.

Warto zadbać o właściwe miejsce i klimat dla życia modlitewnego - zwłaszcza w życiu Kościoła domowego.

Co to znaczy pościć?

Najprościej rzecz ujmując: post polega na odmówieniu sobie rzeczy dozwolonej i dobrej ze względu na Pana Boga. Po co? By nikt i nic nie zburzyło i nie zakłóciło hierarchii wartości, która stawia Boga na pierwszym miejscu, by wszystko było na swoim miejscu. Jest to także swoisty trening, który niesie nadzieję, że jeśli ktoś potrafi odmówić sobie rzeczy dozwolonej i dobrej, zdoła też zrezygnować z propozycji niedozwolonych i złych. Idzie zatem o panowanie nad sobą i podporządkowanie ciała duchowi: to pies ma machać ogonem, a nie ogon psem!
Codzienność dostarcza nam dowodów na to, co się dzieje, gdy w naszym życiu odrzucimy praktykę postu, ascezy, umartwienia. Ilu z nas ma nadwagę, ponosi skutki gnuśnego trybu życia, ulega rozlicznym nałogom, których skutki spadają często na niewinnych ludzi? Palacze, grzeszący przeciw zdrowemu rozsądkowi, nietrzeźwi kierowcy, których nijak nie da się wyeliminować z ruchu drogowego, przykute do komputerów cherlaki, komórkowcy na elektronicznych smyczach, niewolnicy seriali, rozkojarzone, bezstresowo chowane małolaty, groźne dla siebie i otoczenia... Czy trzeba wyliczać więcej?
Popatrzmy, jak zakpiliśmy z piątkowego postu, który miał nas zjednoczyć w praktyce powstrzymywania się od potraw mięsnych ze względu na Ukrzyżowanego z miłości do nas Pana - jest coś łatwiejszego do wykonania? Mam odwagę napisać, że ktoś, kto nie umie odmówić sobie potraw mięsnych w piątki, mając przecież ogromną ilość innych potraw, i to często znacznie smaczniejszych - nie umie nic, jest... mięczakiem.
A dziwnie szatan na ten nasz post jest zawzięty! Dlaczego? Bo praktyka ta kształci serce, oczyszcza ciało, wykorzenia grzechy, zasiewa cnoty, uczy ofiary, jest znakiem pokuty, wyzwala, prowadzi do skruchy i nawrócenia.
Chcę podjąć praktykę postu, która nie ograniczy się tylko do koncentrowania uwagi na własnym przewodzie pokarmowym - po to, bym wtedy, kiedy trzeba, umiał sobie powiedzieć: „nie”, a kiedy trzeba: „tak”.

Natura chrześcijanina - miłosierdzie

Logika ubogich jest zdumiewająca: kręcą się oni w pobliżu ludzi wierzących, egzaminując ich z autentyzmu wiary, dokumentowanej miłością. Czy proszący o jałmużnę pamiętają, z czego będziemy pytani w dniu Sądu Ostatecznego - trudno powiedzieć. Dla nas jednak musi być jasne, że Bóg utożsamia się z naszymi bliźnimi i każe w nich rozpoznawać swą obecność - taką samą jak w Eucharystii, gdyż tu i tam jest ten sam Jezus - uczyła bł. Matka Teresa z Kalkuty.
„Miłosierni miłosierdzia dostąpią” - mówi Chrystus. Skoro ja, grzesznik, liczę na miłosierdzie Boże w wieczności - muszę je okazać potrzebującym w doczesności.
Raz jeszcze przywołajmy świętego biskupa Piotra: „Dając ubogiemu, daj samemu sobie, ponieważ czego nie zostawisz drugiemu, tego i sam nie będziesz miał”.
Okazję do kształcenia w sobie wyobraźni miłosierdzia mamy dosłownie na każdym kroku, zaczynając od... cichego zamykania drzwi czy umycia po sobie wanny! Miłosierdzie to nie pieniądze - to przede wszystkim styl życia pozwalający bezbłędnie rozpoznać uczniów Pana. Sądzeni będziemy z miłości.

http://brewiarz.pl/czytelnia/rok.php3#wp

Wielki Post

Wielki Post trwa 40 dni i rozpoczyna się zawsze w Środę Popielcową. Jej data zależy od daty uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego. W Środę Popielcową kapłani na znak pokuty i umartwienia posypują nasze głowy popiołem. Do dobrego przeżycia tego czasu pomagają nam modlitwa, post i jałmużna. W niedziele Wielkiego Postu odprawiane są Gorzkie Żale, a w piątki - nabożeństwa Drogi Krzyżowej. W tym okresie w liturgii nie odmawia się hymnu "Chwała na wysokości Bogu", "Ciebie, Boże, chwalimy" oraz aklamacji "Alleluja".

Wspomnienia obowiązkowe, przypadające w czasie Wielkiego Postu, można obchodzić jedynie jako wspomnienia dowolne. W tym czasie obchodzimy ponadto:
4 marca - święto św. Kazimierza, królewicza
19 marca - uroczystość św. Józefa, Oblubieńca Najświętszej Maryi Panny
25 marca - uroczystość Zwiastowania Pańskiego
Do okresu Wielkiego Postu nie wlicza się sześciu niedziel, będących - jak w ciągu całego roku - bardziej radosnymi wspomnieniami Zmartwychwstania. Ostatnia niedziela Wielkiego Postu jest nazywana Niedzielą Palmową Męki Pańskiej. Rozpoczyna ona okres Wielkiego Tygodnia - czasu bezpośrednio poprzedzającego Święte Triduum Paschalne - święta wielkanocne. Wielki Post kończy się w Wielki Czwartek przed sprawowaną wieczorem Mszą Wieczerzy Pańskiej.

ŚWIĘTE TRIDUUM PASCHALNE

Święte Triduum Paschalne Męki i Zmartwychwstania Chrystusa jest szczytem roku liturgicznego.

Rozpoczyna się ono od Mszy Wieczerzy Pańskiej, sprawowanej wieczorem w Wielki Czwartek, ma swoje centrum w najbardziej uroczystej z liturgii - liturgii Wigilii Paschalnej w Wielką Noc, a kończy II Nieszporami uroczystości Zmartwychwstania Pańskiego.
Te trzy dni stanowią jeden wspólny obchód liturgiczny; żadna z liturgii tych dni nie kończy się błogosławieństwem czy rozesłaniem. Kościół w sposób szczególny trwa w tym czasie przy Chrystusie, kontemplując tajemnicę Jego męki, śmierci i zwycięskiego powstania z martwych. Święta wielkanocne trwają więc od wieczora Wielkiego Czwartku (!).

https://www.liturgia.pl/IV-Niedziela-Wielkiego-Postu-niedziela-Laetare/

IV Niedziela Wielkiego Postu – niedziela „Laetare

IV Niedziela Wielkiego Postu nazywana jest niedzielą Laetare. Jej nazwa pochodzi od słów antyfony na wejście:

Laetare, Ierusalem: et conventum facite,
omnes qui diligitis eam:
gaudete cum laetitia, qui in tristitia fuistis:
ut exsultetis, et satiemini ab uberibus consolationis vestrae.

(Raduj się, Jerozolimo,
zbierzcie się wszyscy, którzy ją kochacie.
Cieszcie się, wy, którzy byliście smutni,
weselcie się i nasycajcie u źródła waszej pociechy.)

„Raduj się, wesel się Jerozolimo”. To wezwanie do radości wydaje się czymś niezwykłym, jeśli zważymy na fakt, że właśnie jesteśmy na półmetku Wielkiego Postu. A jednak – w tym czasie pokuty słyszymy nawoływanie do tego, by się radować. Kościół odpowiada na to wołanie. Dziś kapłani przyodziewają różowe szaty, porzucają wielkopostny fiolet. Dziś też można ozdabiać ołtarz kwiatami i podczas liturgii używać instrumentów muzycznych.

Tradycja niedzieli Laetare sięga do początków chrześcijaństwa. Zanim bowiem ustalono 40-dniowy post, czas pokuty rozpoczynał się od poniedziałku po IV niedzieli dzisiejszego Wielkiego Postu. Niedziela Laetare była więc ostatnim dniem radości.

Od XVI wieku tego dnia, zwanego również „Niedzielą Róż", w Rzymie w Bazylice św. Krzyża papież święcił złotą różę i wręczał ją osobie zasłużonej dla Kościoła. Zgromadzeni w Bazylice wierni obdarowywali się kwiatami symbolizującymi piękno, ale i ból cierpienia.

Inna nazwa tej niedzieli to „Niedziela matczyna". Dla chrześcijan ta niedziela upamiętniała nie tylko macierzyństwo ludzkie, ale także macierzyństwo Kościoła oraz matczyną godność Najświętszej Maryi Panny. Zwyczaj ten nawiązuje do fragmentu z czytania z Listu do Galatów 4,26 (w nadzwyczajnej formie rytu): „ […] górne Jeruzalem cieszy się wolnością i ono jest naszą matką." Tradycyjnie w tym dniu służba otrzymywała dzień wolny, by udać się do swojego kościoła parafialnego, często z rodzinami. Ze względu na obciążenie pracą, był to jeden z niewielu dni w roku, kiedy cała rodzina mogła spotkać się razem. Liturgia *Laetare* zwyczajowo obchodziło się więc w kościele parafialnym, gdzie przynoszono kwiaty jako wyraz wdzięczności za „duchowe macierzyństwo" (później był to też dzień wręczania kwiatów matkom). „Niedziela Matczyna" jest nadal obchodzona w krajach anglosaskich (szczególnie w Irlandii) jako dzień matki. Warto też wspomnieć, że w starożytności obchodzono w tym dniu święto boginii-matki Kybele.